

EPBIH Program solarne tranzicije

Država:	BOSNA I HERCEGOVINA
Broj projekta:	54685
Poslovni sektor:	Proizvodnja električne energije
Vrsta:	JAVNI SEKTOR
Okolinska kategorija:	B
Datum odobrenja:	23. jula 2025.
Status:	Čeka odobrenje
Datum objave PSD-a na engleskom jeziku:	23. juna 2025.

Opis projekta

EBRD je osigurala prioritetni zajam od 50 miliona eura javnom preduzeću elektroprivreda JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo ("**EPBIH**" ili "**Preduzeće**") za razvoj, izgradnju i rad osam solarnih fotonaponskih elektrana (ukupno 85 MWp) smještenih u Živnicama, Mostaru i Brezi ("**Projekat**"). Ukupno finansiranje će biti dimenzionirano tako da pokrije procijenjenih 80,8 miliona eura kapitalnih ulaganja u projekat, kao i troškove savjetnika zajmodavaca, a očekuje se da će ga sufinansirati EBRD i komercijalna banka putem paralelnog zajma.

Projekat će se provoditi i finansirati u dvije tranše: i) prva tranša uključivat će tri solarne fotonaponske elektrane (Gornja Breza, Višća, Podveležje - ukupno 28 MWp) i ii) druga tranša uključivat će pet solarnih fotonaponskih elektrana (Bedrok 1, 2 i 3, Banovići Selo, Potočari - ukupno 57 MWp).

Projekat ima koristi od pokrića rizika prvog gubitka iz programa garancija Hi-Bar Europskog fonda za održivi razvoj plus (EFSD+). Program doprinosi gospodarstvima u europskom susjedstvu podržavajući održiva ulaganja u energetska tranziciju.

Ciljevi projekta

Ubrzanje ulaganja EPBIH u obnovljive izvore energije, podržavajući postupnu provedbu ambiciozne agende dekarbonizacije Preduzeća. Većina portfelja će biti razvijena na lokacijama dekomisioniranih i rekultiviranih rudnika ugljena, stvarajući alternativne mogućnosti zapošljavanja u ovim bosanskim regijama koje su povijesno uvelike ovisne o rudnicima ugljena. Ovo je tek drugo veliko ulaganje u solarne fotonaponske sisteme koje je Preduzeće unaprijedilo i još jedan vrlo značajan budući doprinos izbjegavanju emisija stakleničkih plinova („**GHG**“), kao i važan izvor proizvodnje električne

energije tokom ljetnih vršnih opterećenja, omogućujući veću dostupnost vode za prilagodbu klimatskim promjenama. To će pomoći zemlji u njezinoj tranziciji na niskougljično gospodarstvo i obavezu usklađivanja s Pariškim sporazumom.

Tranzicijski uticaj

ETI: 76

Utjecaj Projekta na tranziciju temelji se na kvaliteti **Dobro upravljanog tranzicijskog uticaja** na temelju plana Preduzeća da provede do jedanaest mjera Korporativnog upravljanja klimom radi poboljšanja korporativnog upravljanja; i **kvaliteti Zelenog tranzicijskog uticaja** jer će Projekat dodati do 0,9% godišnje nacionalne proizvodnje električne energije elektroenergetskom sistemu Bosne i Hercegovine.

Informacije o klijentu

JP ELEKTROPRIVREDA BIH DD

JP ELEKTROPRIVREDA BIH DD EPBIH je javno poduzeće za proizvodnju električne energije koje opslužuje oko 50 posto stanovništva Bosne i Hercegovine. Preduzeće proizvodi oko 25 posto svoje proizvodnje električne energije iz velikih hidroelektrana, a ostatak iz termoelektrana. Preduzeće je dioničko društvo uvršteno na Sarajevsku berzu (SASE), u većinskom vlasništvu i pod kontrolom Federacije Bosne i Hercegovine (90 posto).

EBRD Finansiranje

EUR 50,000,000.00

Ukupni troškovi projekta

EUR 80,800,000.00

Dodana vrijednost

Banka osigurava i mobilizira strukturu finansiranja preduzeća koja nije suverena, a koja Preduzeću povijesno nije bila dostupna, stvarajući održiviji dugoročni put kapitala za realizaciju investicijskih planova za dekarbonizaciju. Projekat će se provoditi u skladu s Politikama nabavke i Pravilima Banke za operacije javnog sektora te će se provoditi u skladu s Politikom zaštite okoliša i socijalnim politikama Banke.

Environmental and Social Summary

Kategorija B (ESP, 2019) Provedena je vanjska ESDD studija kako bi se procijenila usklađenost s EBRD-ovim ESP-om, kao i nacionalnim i EU zakonodavstvom. Ključni negativni utjecaji i rizici na okoliš i društvo identificirani su u vezi s građevinskim aktivnostima, uključujući stvaranje prašine i buke te rizike za zdravlje i sigurnost na radu i u zajednici, te uvjete rada. Modeliranje odsjaja

pokazalo je potencijalne utjecaje u blizini lokacije PVPP Visca tijekom izlaska i zalaska sunca. Ti utjecaji specifični su za lokaciju i mogu se učinkovito upravljati mjerama ublažavanja navedenima u Planu upravljanja okolišem i društvom (PUO) i Akcijskom planu za okoliš i društvo (APZ).

Procjena bioraznolikosti identificirala je šest tipova staništa unutar područja projekta i zabilježila različite vrste flore i faune. Mjere ublažavanja uključuju praćenje i kontrolu invazivnih vrsta, očuvanje postojeće vegetacije i provedbu mjera za sprječavanje sudara ptica s fotonaponskim modulima. Neka mjesta projekta nalaze se na bivšim površinskim kopovima ugljena, s djelomičnom ili potpunom rekultivacijom provedenom u prošlosti. Ispitivanje kvalitete tla otkrilo je visoke koncentracije nikla, željeza i mangana, koji se prirodno javljaju i nisu povezani s rudarskim aktivnostima. Ispitivanje kvalitete vode nije pokazalo onečišćenje komunalnim otpadnim vodama, a koncentracije sulfata bile su ispod tipičnih razina slatke vode, što ukazuje na odsutnost kisele drenaže rudnika. Vizualni utjecaj projekta ograničen je zbog visoke razine zaklanjanja vegetacijom i zgradama.

Projektna područja su u vlasništvu EPBIH, međutim poljoprivrednici u okolici koriste zemljište za uzgoj povrća i ispašu jer je dugo vremena bilo nekorišteno. ESDD je proveo socioekonomske procjene kako bi identificirao te neformalne korisnike, utjecaje i mjere ublažavanja. Mjere ublažavanja u konsultaciji sa samim pogođenim ljudima i lokalnim vlastima razvijene su specifično za svaku lokaciju. Za lokacije Bedrok 1, 2, 3 i Visca dizajn će biti modificiran kako bi se omogućio nastavak ispaše, a izgradnja će biti planirana izvan sezone. Ako postoje utjecaji na egzistenciju, tj. nedostatak pristupa ispaši, to će se kompenzirati osiguravanjem krmnog bilja. Za Banovići Selo, EPBIH će pripremiti (zapošljavajući kvalificirane stručnjake) i provesti Plan obnove egzistencije (LRP) kako bi se riješili negativni učinci Projekta na kućanstva koja se bave uzgojem voća i povrća te kako bi se osiguralo da se egzistencija i životni standard pogođenih osoba poboljšaju ili barem obnove u usporedbi s razinama prije raseljavanja. Ove mjere uključene su u ESAP. ESAP i programi angažmana dionika također uključuju dodatno objavljivanje informacija o zdravlju i sigurnosti na radu, obuke prije početka gradnje, angažiranje pogođenih osoba i upravljanje pritužbama. Bit će imenovan CLO specifičan za projekt za provedbu i praćenje mjera.

Rizici prisilnog rada u lancu opskrbe upravljaju se putem pravila nabavke Banke koja imaju zahtjeve ugrađene u proces nabavke za identifikaciju i ublažavanje rizika prisilnog rada te popis materijala koji dostavljaju ponuđači za ublažavanje rizika u skladu s upravljačkim pristupom.

EPBIH posluje u skladu s nacionalnim zakonima o radu i ima sveobuhvatne interne politike. Izvođači radova morat će se pridržavati propisa o radu i uspostaviti mehanizam za pritužbe radnika. Uvodna obuka za radnike mora obuhvatiti radne standarde, kodeks ponašanja radnika, mehanizme za pritužbe i sprječavanje nasilja i uznemiravanja na temelju spola. Izvođač radova morat će razviti Plan upravljanja okolišem i društvenim pitanjima u građevinarstvu (CESMP), dok će EPBIH morati provesti Operativni plan upravljanja okolišem i društvenim pitanjima (OESMP) i Plan razgradnje, a sve će se temeljiti na razvijenom PUOD-u i u skladu s normom ISO 14001.

Projektom će upravljati Jedinica za implementaciju projekta (PIU), uz podršku multidisciplinarnog stručnog tima. Tokom provedbe projekta, PIU/Stručni tim će biti odgovoran za upravljanje okolišem i sigurnošću (E&S). ESAP opisuje ključne akcije koje EPBIH, putem PIU/Stručnog tima, treba poduzeti u svim solarnim fotonaponskim elektranama, uključujući specifične akcije prilagođene pojedinačnim fotonaponskim elektranama gdje je to potrebno. PIU/Stručni tim pratit će provedbu navedenih ESAP akcija.

Usklađenost s Pariškim sporazumom

Utvrđeno je da je Projekat usklađen s ciljevima ublažavanja i prilagodbe Pariškog sporazuma, na temelju primjene EBRD-ovog pristupa usklađivanja s Pariškim sporazumom za direktno finansirana ulaganja.

Projekat je usklađen s ciljevima ublažavanja Pariškog sporazuma, budući da se nalazi na zajedničkom popisu usklađenom s MDB-om u kategoriji "Proizvodnja obnovljive energije iz solarne energije, vjetra, energije valova, protočnih hidroelektrana ili geotermalne energije sa zanemarivim emisijama stakleničkih plinova tokom životnog ciklusa".

Za projekat su identificirani materijalni fizički klimatski rizici koji su riješeni provedbom odgovarajućih ublažavanja za faze izgradnje i rada. Projekat ne krši nacionalne politike prilagodbe ili otpornosti šireg sistema na klimatske promjene. Stoga je usklađen s ciljevima prilagodbe Pariškog sporazuma.

Priznavanje zelenog finansiranja

100% EBRD-ovog finansiranja klasificirano je kao zeleno finansiranje, jer podržava aktivnosti koje doprinose ublažavanju klimatskih promjena. Pripisivanje se vrši u skladu s metodologijom koja se koristi za određivanje pripisivanja zelenog finansiranja EBRD-ovih ulaganja.

Očekivani zeleni ishodi projekta su instalacija 85 MW kapaciteta obnovljivih izvora energije i smanjenje emisija CO₂ od približno 119.596 tona godišnje (u odnosu na početnu vrijednost zemlje).

Tehnička saradnja i grant sredstva

Banka je mobilizirala 180 hiljada eura nepovratnih sredstava za tehničku pomoć iz vlastitih posebnih dioničkih fondova za provedbu dubinske analize okoliša i društva, kao i za pomoć Preduzeću u provedbi projekta, uključujući pripremu tehničkih specifikacija i tenderske dokumentacije, pomoć klijentu u ocjenjivanju ponuda i potpisivanju ugovora.

Banka planira mobilizirati dodatnih 250 hiljada eura nepovratnih sredstava putem vlastitih posebnih dioničarskih fondova ili drugih donatorskih izvora kako bi podržala EPBIH u zapošljavanju inženjera vlasnika/nadzornog inženjera koji bi podržao uspješnu provedbu Projekta.

Dodatnih 75 hiljada eura finansiranih iz posebnih dioničarskih fondova ili drugih donatorskih izvora će biti mobilizirano za podršku Preduzeći u dovršetku tehničkog i pravnog razvoja druge tranše Projekta i razvoja ili drugih novih SPP projekata.

Kontakt podaci klijenta

Selma Suljevic

s.suljevic@epbih.ba

+38733751041

+38733751033

www.epbih.ba

Vilsonovo setaliste 15, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Datum posljednjeg ažuriranja PSD-a

17. jula 2025.

Razumijevanje tranzicije

Dalje informacije u vezi s pristupom EBRD-a mjerenju tranzicijskog učinka dostupne su [ovdje](#).

Poslovne mogućnosti

Za poslovne mogućnosti ili nabavku, molimo kontaktirajte preduzeće koje je klijent.

Za poslovne mogućnosti sa EBRD-om (koje nisu vezane za nabavku), molimo kontaktirajte:

Tel.: +44 20 7338 7168

E-pošta: projectenquiries@ebrd.com

Za projekte u državnom sektoru, molimo posjetite stranicu [EBRD Nabavke](#):

Tel.: +44 20 7338 6794

E-pošta: procurement@ebrd.com

Opći upiti

Posebni upiti mogu se postaviti putem [Obrasca EBRD-a za upite](#).

Okolišna i socijalna politika (ESP)

[Okolišna i socijalna politika](#) i s njom vezani provedbeni zahtjevi (PR) utvrđuju način na koji EBRD izvršava svoju obavezu promoviranja „okolišno zdravog i održivog razvoja“. Okolišna i socijalna politika i provedbeni zahtjevi uključuju konkretne odredbe u skladu s kojima klijenti trebaju ispunjavati važeće odredbe domaćeg zakonodavstva u oblasti javnog informiranja i konsultacija, te uspostaviti mehanizam za ulaganje pritužbi s ciljem prijema i lakšeg rješavanja spornih pitanja i pritužbi zainteresiranih strana, a posebno onih koji se odnose na okolišni i socijalni aspekt učinka klijenta i projekta. Srazmjerno prirodi i obimu rizika i učinaka koje projekt može imati u oblasti socijalnih odnosa i zaštite okoliša, EBRD dodatno zahtijeva od svojih klijenata da, po potrebi, objavljuju informacije o rizicima i učinku koji proistječu iz projekata ili da provedu konstruktivne konsultacije sa zainteresiranim stranama, razmotre povratne informacije koje pritom dobiju i odgovore na njih.

Više informacija o praksi EBRD-a s tim u vezi navedeno je u [Okolišnoj i socijalnoj politici](#).

Integritet i usklađenost

Ured Glavnog službenika za usklađenost u EBRD-u (OCCO) promovira dobro upravljanje i osigurava primjenu najviših standarda integriteta u svim aktivnostima Banke u skladu s najboljom međunarodnom praksom. Dubinska analiza integriteta svih klijenata Banke provodi se s ciljem osiguranja da projekti ne predstavljaju neprihvatljiv rizik po integritet ili ugled Banke. Banka smatra kako je otkrivanje i rješavanje spornih pitanja u stadiju procjene i odobrenja projekta najefikasniji način na koji se može osigurati integritet transakcija Banke. Ured Glavnog službenika za usklađenost ima ključnu ulogu u ovim zaštitnim mjerama, ali i pomaže u praćenju rizika po integritet u projektima poslije ulaganja.

Ured Glavnog službenika za usklađenost također je odgovoran za provođenje istrage u slučajevima navodne prijevare, korupcije i propusta u projektima financiranim sredstvima EBRD-a. Svaka osoba, bilo da djeluje unutar ili izvan Banke, koja sumnja u postojanje prijevare ili korupcije, treba podnijeti pismenu prijavu Glavnom službeniku za usklađenost putem e-pošte na adresu compliance@ebrd.com. Ured Glavnog službenika za usklađenost obrađuje sve prijave s ciljem praćenja daljeg razvoja događaja. Razmatraju se sve prijave, uključujući i one koje su podnesene anonimno. Prijave mogu biti podnesene na bilo kojem jeziku Banke ili jeziku zemlje u kojoj Banka posluje. Sve informacije moraju biti podnesene u dobroj namjeri.

Politika pristupa informacijama (AIP)

Od stupanja na snagu 01. 01. 2020. godine, politika pristupa informacijama utvrđuje način na koji EBRD objavljuje informacije i obavlja konsultacije sa zainteresiranim stranama s ciljem promoviranja bolje informiranosti i razumijevanja strategija, politika i operacija EBRD-a. Za informacije o tome koji su podaci dostupni na internet stranici EBRD-a, molimo posjetite stranicu [Politika pristupa informacijama](#).

Posebni zahtjevi za informacijama mogu se podnijeti putem [Obrasca EBRD-a za upite](#).

Nezavisni mehanizam odgovornosti u realizaciji projekata (IPAM)

Ukoliko pokušaji da se socijalna, pitanja koja se odnose na zaštitu okoliša ili objavljivanje informacija riješe s klijentom ili Bankom ne uspiju (npr. putem mehanizma za rješavanje sporova s klijentima na nivou Projekta ili u direktnom kontaktu s upravom Banke), pojedinci i organizacije mogu tražiti rješenje spornih pitanja putem EBRD-ovog Nezavisnog mehanizma odgovornosti u realizaciji projekata (IPAM).

Nezavisni mehanizam odgovornosti u realizaciji projekata provodi nezavisno ispitivanje pitanja vezanih za Projekt za koja se smatra da su prouzrokovala (ili postoji vjerovatnoća da će prouzrokovati) štetu. Svrha Mehanizma jeste: podržati dijalog između zainteresiranih strana u projektu s ciljem rješavanja socijalnih, problema koji se odnose na zaštitu okoliša i objavljivanje informacija; utvrditi je li postupanje Banke bilo u skladu s njenom [Okolišnoj i socijalnoj politici](#) ili konkretnim odredbama njene [Politike pristupa informacijama](#) koje se odnose na Projekt; te, po potrebi, otkloniti sve postojeće neusklađenosti s navedenim politikama, istovremeno sprečavajući neusklađenost u postupanju Banke u budućnosti.

Za informacije o tome kako podnijeti zahtjev za razmatranje putem našeg [povjerljivog e-obrasca](#), [e-pošte](#), [pošte ili telefona](#) molimo posjetite internet stranicu Nezavisnog mehanizma odgovornosti u realizaciji projekata. Nezavisni mehanizam odgovornosti u realizaciji projekata stoji Vam na raspolaganju za razgovor o spornim pitanjima i odgovore na pitanja koja imate u vezi s podnošenjem zahtjeva ili njihovom obradom, a koji su u skladu s [Politikom odgovornosti u realizaciji projekata](#) i [Smjernicama](#). Identitet podnositelja zahtjeva može, na njegov zahtjev, ostati zaštićen.